

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az
ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ
(Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz),
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
(Gamauf Vilmos, e. titkárhoz)
czimzandók.

A hirdetési díjszabályzatot lásd az utolsó lapon.

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; Berde Áron, Szabó Samu, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos.**

Tartalom: Kell-e törvény a borgyártás ellen. Szabó Samu. — A miről igen sokan édes keveset tudnak. Szentkirályi Ákos. — A nospolya mivélés módja, haszna és fajai. — Kedves gazdaasszonyaink figyelmébe. R. M. — A Colorado-bogárról. Szabó Samu. — Az erdőőrök szakvizsgálója. — Nevezések az idei kolozsvári löversenyek államdíjaira. — Mennyi ideig tartható haszonnal egy tyuk? — Kolosmonostori zárünnepély. — Gazdasági olvasmányok. (Könyvismertetés). — A kolozsvári augusztushavi vásár. — r. — s. — Vidéki gazdasági tudósítások: Gernyeszeg, Sz.-Keresztur, Czelná, Medgyes, Dicső-Sz.-Márton, Torda-Koppánd. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Kell-e törvény a borgyártás ellen?

Még gyermek koromban hallottam volt, hogy Sopronyban olyan gyárak virágnak, melyekben az ország kitünőbb nevé borait készítgetik és valódi helyett kereskednek velök, kivált a külföldet hitegetvén, hol az illető természetes borok minőségét nem ismerik.

Ezen gyermekkori emlék ébredt fel először bennem, mikor közelebről a földmivélés- ipar és keresk. ministerium által gyűjtött „adatok a borgyártás kérdéséhez” kezembe kerültek. Azután átlapoztam a 6 ivnyi füzetet, mely a Szalay Imre országgyűlési képviselő által a „gyártott borokról” a magyar törvényhozás elébe terjesztett törvényjavaslat alkalmából, mint hivatalos előmunkát szerkesztetett, a kérdés előzetes megvitatása és tisztázása végett.

Szalay törvényjavaslatát a magyar országos gazdasági egyesület szőlészeti szakosztálya lényegében elfogadván, rajta többféle módosítást tett és úgy terjesztette a magyar kormány elébe, mely kiküldte azt a hazai iparkamaráknak véleményezésre, ez alatt a külföldről is nagy gondnal adatokat szerzett és végre ápril 19-ikén egy szakértőkből álló értekezletet gyűjtött és hallgatott ki a főbb kérdések felől.

Az így fejlődött eszmecsere kívánjuk ismertetni e lapok olvasóival; a tárgy természete szerint külön választott szakaszokban. Lássuk

I-őr a külföldről szerzett adatokat.

Poroszországban a borgyártást vagy ennek megadóztatását tárgyzó rendeletek nincsenek.

A tudomány még nem rendelkezik oly eszközökkel, melyek segítségével a természetes borokat az ugynevezett hamisítottaktól biztosan meglehetne különböztetni. Rendkívül nehéz elhatározni, meddig nevezhető idegen anyagoknak a mustba, borba tétele borjavításnak és hol kezdődik azon határvonal, melyen túl a borhamisítás kezdődik. Kivételt képeznek azon esetek, mikor valaki a gyártott borba az egészségre nézve ártalmas anyagokat kever, vagy romlott italokat árul; ekkor, mint csaló érzékeny büntetéssel sújtható. Kérdés: a gyártott bornak természetes bor neve alatt való elárúsítása mennyiben tekinthető csalásnak?

Badenben indítványozva volt, hogy a természetes borokat a mesterséges által okozott károsítás ellen törvénnyel védjék, de a védelem nem mutatkozott lehetőnek, mert még nem sikerült czélszerűen, chemiai vizsgálattal, a tiszta természetes bort megkülönböztetni olyan bortól, mely mesterségesen szaporított, vagy rosszabbá tétetett.

Bajorország az eddig említett nehézségek mellett még megjegyzi, hogyha a kereskedésben előforduló bor tényleg hamisítva volna is, nagyon nehéz megállapítani, mikor és ki által és kit kelljen csalásért büntetni? mert az ilyen borok sok kézen mennek keresztül, míg fogyasztás alá kerülnek.

Franciaország, mint nagy bortermelő intézkedései minket különösen érdekelhetnek. Itt 3 hónaptól 1 évig terjedhető börtönnel és pénzbírsággal büntetetik, ki az áru valódisága iránt a vevőt tévedésbe ejti; a hamisított áruk, ha még az eladó birtokában vannak, elkoboztatnak. A semmisítő széknek egy 1843-ban hozott ítélete szerint: a francia büntető törvények értelmében mindazon keveréseket büntetni kell, melyek miatt a bor elveszti tisztaságát és eredeti természetét (denaturer le vin); a büntetést még azon esetben is alkalmazni kell, ha a keverés az egészségre nézve nem ártalmas.

A bornak vízzel való higitása és a megfestés miatt Párisban számos elmarasztaló ítéletet hoztak. Ezek eddigelő a külföldön alkalmazott legszigorubb intézkedések.

Legujabban azonban a francia pénzügyminister ekként nyilatkozott: a francia pénzügyi törvények a mesterséges borok gyártását nem tiltják; a rendőri törvények csak ártalmas italok gyártása ellen szólnak. A mesterséges vagy utáuzott borok készítése, — milyenek a Porto, Madeira, Malaga, Alicante sat., — csak két helyen Cette és Marseille városokban bír jelentőséggel. Az utáuzás annyira sikerült, hogy ezen borokat a külföldön kedvelik és keresik. Ezen borok gyártása magában még nem csalás, mert mindig szőlőnedvből készülnek és a természetes borok minden illatrésze meg van bennök; borszeszszel a cukrot kötik meg, illatszereik belekeverésével zamatot adnak nekik. De hiszen a Franciaországban (és nálunk is) annyira kedvelt ürmös is már nem természetes, hanem mesterséges bor. Megkísérlették a francziák burgundi répából is bort készíteni, de az eredmény nem volt kielégítő és ezen vállalat megszünt. A természetes és gyártott borok egyforma adóknak vannak alávetve. Körtve és alma kisajtott nedvéből és törkölyre töltött vízzel a francziák évenként nagy mennyiségű italt készítenek, melyet falukon gyümölcsbor és „cidre“ (csiger) név alatt fogyasztanak. *)

Ausztriában a birodalmi tanácsnak egy bizottsága két évvel ezelőtt, 1875-ben részletesen tanulmányozta azon véleményeket, melyeket a kormány az osztrák gazdasági egyletektől, kereskedelmi kamráktól, nagyobb városoktól és a klostereuburgi borászati intézettől összegyűjtött. A 64 beérkezett véleménynek éppen fele mellette, fele ellene nyilatkozott a védtörvény szükségességének, az ezekből elvont és a birod. tanács elébe terjesztett törvényjavaslat így szólott:

1. Borhoz hasonló italok, melyek csak vízből vagy gyümölcslehből, alkalmas anyagok (cukor, szesz, glicerin stb.) hozzá keverése által, — a szőlőhulladékok felhasználásával vagy a nélkül készülnek; valamint oly borok, melyek úgy készülnek, hogy a szőlő természetes nedvéhez vizet és más alkalmas anyagokat kevernek és a szőlő hulladékainak felhasználásával vagy a nélkül a bor mennyisége tetemesen szaporittatik: csak is a készitési mód megnevezés mellett adathatnak el és az árjegyzékekben és eladási ajánlatokban, mint ilyenek jelölendők meg.

2. Ily termények készítése és eladása az általános egészségügy-rendőri szabályok alá tartozik; üzletszerű gyártás esetében az iparhatóságnál bejelentendők és kereseti adó alá vonandók.

3. A fennebbi gyártmányok ugyanazon fogyasztási adó alá esnek, mint a természetes borok.

4. Az 1. és 2. pont áthágása, a mennyiben az általános büntető törvény sulya alá nem esnék, az ipari hatóság által 200 ftig terjedhető pénzbírsággal büntetendő.

*) Koczkáztnai merem azon nyelvészeti tény, hogy a mi czibre szavunk a francia „cidre“-ből származott.

Tárgyalás alkalmával ezen törvényjavaslat mellett felhozott indokok voltak: A boryártás és szaporítás által a termelő nagy kárt szenved; ha ezen miveleteket nem korlátozzák, 100 év alatt Ausztriában a szőlőmivelés megszűnik; a gyártás és szaporítás az osztrák borok hirnevét koczkáztatja; a törvény a gyártást nem zárja ki, csak a gyártási mivelet bevallását követeli.

A javaslat ellen felhozott fontosabb érvek voltak: A mesterséges bort a természetestől megkülönböztetni nehéz, sőt ha jól van gyártva, lehetetlen, a szakemberek sem lévén tisztában, hol végződik a természetes bor határa és hol kezdődik a mesterségesé, ezért a törvény nem volna végrehajtható; a szőlő hulladékaiból való boryártás éppen a termelő érdekében fekszik, mert ezen anyagokkal csak ő rendelkezik; a Chaptal, Gall és Petiot módszerei sem a termelő sem a fogyasztó érdekeibe nem ütköznek, sőt az okszerű borkezelés kifolyásai; a gyártási mód megjelölésének kényszere csak azért is kivihetetlen, mert az ismeretes 51-féle borkezelési módra elegendő szavunk sincsen stb.

A birodalmi tanács végre ezen törvényjavaslatot 138 szavazattal 50 ellenében elvetette. Ez történt Ausztriában, hol a boryártást nagy terjedelemben üzik.

Chaptal szőlőcukorral a gyenge must cukortartalmát szaporítja és a felesleges savanyt elnyomja. Gall a nagyon savanyu mustot vízzel felhigítja és egyszersmind a szesz tartalmát szőlőcukorral pótolja. Petiot a bortörkölyre cukros vizet tölt és megerjeszti.

Ennyire terjednek a fontosabb külföldi adatok.

Szabó Samu.

A miről igen sokan édes keveset tudnak.

Elmultak már azok a jó idők, midőn csak szántani és vetni kellett, hogy arassunk, ma nagy küzdelmébe kerül a gazdának magának megkeresni azt a kenyeret, melyből az egész világ él. Küzdünk a természettel, hogy legyőzzük az ellenséges erőket, tényezőket, befolyásokat. Ellenségünk nekünk a rozsda, üszög, bogár, hernyó, phylloxera; küzdünk a fagy, szárazság, víz ellen, egyéb kártékonyságokat nem is említve.

Mit tesz a jó vezér, ha az ellenséget legyőzni, ha erejét megsemmisíteni akarja? csak a hegyeket és völgyeket, folyamokat, várakat és erdőket veszi-e figyelembe haditerve dolgozásánál? nem! Ha csak ezekkel a nagy dolgokkal számítna, szép terve gyakran dugába dőlné.

Egy árkot, vizmosást sőt egy bokrot vagy fát sem szabad tekinteten kívül hagynia, mert igen sokszor ezek a kis dolgok segítik diadalra . . . Minden állat, növény harcban áll egymással a létért, a megélhetésért. A különböző hernyóknak, a cserebogárnak stb. a tavasz szintén örömmel pe és mikor az áldásos nap melegítő sugarai kicsalják a fák zöld lombját, midőn a mező és rét már felöltötte bársony mezét, mohó vágygyal rohannak az étvágy ingerlő zöldségre, neki esnek a gyümölcsfák leveleinek és ugyanekkor harcba keverednek az emberrel, ki, mivel saját maga akarja a gyümölcster-

mést élvezni, elpusztítani törekszik őket a földszinéről. Irtó munkájában hathatós szövetségese az embernek a tarka éneklő madarak fúrge csapatja; ezeket tehát kimélnünk, gondoznunk kell, sőt elszaporodásukat elősegíteni szintén kötelességünk. Nem kell azt hinnünk, hogy a sok hernyót csak azért pusztítja az a kis madár, mert kedveskedni akar a gazdának; a természet csodás háztartásában még a legutolsó parányi ökörszemnek is kijutott a maga szerepe, melyet hogy eljátszhasson ennie kell. — Az éneklő madarakhoz hasonló jó barátunk nagyon sok van, a nagy közönségnek azonban kevésről van tudomása, pedig olyan válságos időkben, mint a mostani, még a legkisebbiket sem szabad elhanyagolni.

A pillangók hernyói köztudomás szerint egytől-egyig veszedelmes ellenei a gazdának, kertésznek, erdésznek; kivételt e szabály alól csak a selyembogár képez, de ez sem egészen, mert bizony ez is sokszor apasztja a termést, amugy. közvetve a maga módja szerint, a mikor t. i. nem egy jó könyvért, újságért, hanem a selyem ruha árára kell az erszényt megnyitni. A hernyókat tehát irtani kell! pusztítjuk is őket és munkánkban segítnek a madarak, egy-egy ragadozó rovar p. o. futoncok és igen nagyon kezünkre dolgoznak a hártvás szárnyúak — Hymenoptera — rendjéből a fürkészek — Ichneumonok. — Ezek a sokszor piciny kis darázsok — nyerges darázsok, — melyek közbevetve legyen mondva, rokonságban vannak a méhekkel, hangyákkal, közönséges darázsokkal, annyi hernyót és bábót tesznek tönkre, hogy bámulatra méltó. A fürkészeket első pillanatra könnyen összetéveszthetni a különböző kis legyekkel, az állatvilág eme söpredékével, pedig ezektől lényegesen különböznek, miután 4 szárnyuk és hosszú folyton reszkető csápjok van; testük továbbá karcsu, potrohuk nyergesen hajló és némelyek hosszú peterakóval vannak ellátva.

A szives olvasó igen jól tudja, hogy miként állanak elő azok a kóros növényi képletek, melyeket nálunk gubicsnak neveznek. A gubacsdarázsok nőtényei ugyanis megszurják éles peterakójukkal a tölgyfa fiatal hajtásait és ezen szurt sebbe egy petét rakva bizonyos erős nedvet bocsájtanak bele. A szúrás és csipős nedv hatása következtében dudorodás támad az illető farészen, elő áll a gubics, melynek belsejében él és táplálkozik a petéből kikelt kis darázs álcza, mint közönségesen mondani szokták: nyű vagy kukac. A mi jó barátainknak, a gyakran igen szép aranyoszölden-kéken fénylő fürkészeknek más az izlésük; ők a hernyókat keresik fel és ezek testét éles peterakójukkal, mint egy hegyes törrel megszurkálják, akár mint védekezzenek is a megtámadottak. Mert bizony az illető hernyó nagyon is jól tudja, hogy a halálítélet reá ki van mondva és ezért fejét, farát hevesen hányja, veti, de hasztalan; a kis darázs addig nem nyugszik míg valamennyi petéit el nem helyezte. A lerakott petékből pár napra kikelnek a parányi álcák és gazdájuk zsirtömegéből, testnedveiből bőven táplálkozva vígan növekszenek, örvendve az életnek. A hernyó, mely gyakran 50 egész 100 ilyen álcát czipel belsejében és nevel fel ön vérével, tovább él, szintén növekszik és kifejlődve

bebábozódik; az elődő álcák hada most szokott legfőképpen lenni, teljesen felfalják gazdájukat úgy hogy a báb burkában a hernyónak már többé semmi nyoma sincs, tehát pillangó sem jöhet ki abból soha többé. Ergo felfalják gazdájukat és ekkor, miután ki vannak fejlődve, ők is bebábozódniuk, hogy ezen nyugvó állapot bevégeztével szárnyra kelve most már a második nemzedék folytassa hasznos munkáját. De hát mikép jutnak ki a hernyóbáb burkából? fogja kérdezni a szives olvasó. Igen egyszerű módon, 1—6 kerek kis lyukat rágnak ki maguknak és ezeken keresztül szállnak a szabadba.

Még a tél folytán gyűjtöttem 15 darab bábót, a káposzta özöndéktől: olyakat, melyek az eresz alatt, az istállók vakolatának rovataiban az idő viszontagságai ellen védve a múlt évről maradtak volt meg; kettesével ályuggatott papírral befedett poharakba helyeztem azokat és a tavasz ébredésének első napjától gondosan lestem, hogy mi fog történni. Igen nagy volt örömem azután, mikor május utója fele az egyik pohár csak úgy hemzsegett egy egész csapat aranyos kis darázstól; egyik bábból a másik után bujtak elő és két heti időközben 10 bábból 3 féle fürkészt szerezhettem meg gyűjteményem számára.

A fent leirt élethistoria azonban nem valamennyi Ichneumonra illik, mert vannak olyanok, melyeknek álcái gazdájukat elhagyják, ha annak zsirján már felnöttek és azon hely közelében, hol a hernyó legelt, tehát a fák törzsén, galyain, a kerítéseken stb. csinos kis fehér vagy sárga selyem gubóba bábozódnak be, igen gyakran oly formán, hogy a sok báb két-három sorba rakódott egymásra. Ezeket a hosszukás, hengeres, két végükön elgömbölyödő bábokat a legtöbben tojásoknak nézik és azok, kik épen semmit sem értenek a dologhoz, azt mondják, hogy hernyótojások, miután mellettök vagy néha felettök látni egy-egy elgyengült, lomha hernyót, mely költeni látszik. A kikelő fürkészek — Microgaster — a gubó tetejét kupak módjára körülragják és mint egy fedelet felemelve, kirepülnek. A ki a kis dolgokat is észre szokta venni, bizonyosan többször látott már ilyen üres kupakos gubókat.

Az volna most a kérdés, hogy tehetünk-e valamit ezeknek a hasznos szövetségeseknek érdekében? Valami sokat bizonyára nem. Vigyázzunk arra, hogy a leirt kis gubókat ne tiporja szét a jót tenni gondoló tudatlanság, a hol pedig a bábok gyűjtése elrendelve van és keresztül lesz vive — mint ezt eszközölni a galagonya — továbbá a káposzta özöndék bábjaival igen hasznos eredmény volna, ott vigyázzunk arra, hogy csak az egészséges üde színű, érintésre, mozgó bábok gyűjtessenek össze, miután azok, melyek halványak, hogy úgy mondjam beteges kinézésűek, Ichneumon bábokat, illetőleg álcákat rejtenek magukban, tehát kimélnendők.

Szentkirályi Ákos.

A nospolya művelésmódja, haszna és fajai.

A nospolya, (*Mespilus germanica*, L.) az alacsonyabb előfák egyike, de többnyire csak 180—400 cm. magas cserje, melyet naspolya, miszpulya, lásponyának is mondanak; kérge barnásszürke, repedezett, fája kemény,

sötét, sárgásfehér, ágai töviskések. Zsenge hajtásai olajzöld színűek. Levelei rövid nyelesek, 10 cm.-nél hosszabbak és majdnem 5 cm. szélesek, hoszúkás-lándsások, mind a két végei hegyzetek, épek, simák, sötétzöldek, alól fehéren molyhosak, feltűnően kiálló középbordával. Rövid kocsányos virágai nagyok, fehérek, magányosak. Csészéje szőrös, metszései a bokrétánál hosszabbak. 20 porszálas, sőt gyakran ennél is több. Gyümölcse kerekded, szőrös, zöld, érett korában barna, kemény, kásás, csekély nedvtartalmú, fehér, fanyar és fojtós húsos, öt lapos magvú. Gyökere: tartós, — évelő, — május juniusban virágzik, és októberben érik gyümölcse; kertekben nem ritkán mivelik, hanem itt-ott vadon is nő, különösen déli Németország, Ausztria, Francia- és Olaszország hegyes erdeiben igen gyakori.

A nospolya mivelésmódja. — A nospolya minden talajban és bármily fekvésű helyen megél és tenyészik, jól mivel, táperős, humusdús, kevésbé nedves földben pedig, különösen ha napnak fekvő helyen áll, rendkívül jól diszlik. Szaporítási magról szokták és e végre a legnagyobb, jól kifejlett és tökéletesen érett gyümölcs magvai vétetnek; az elvetendő mag egy, eleve e célra felásatott ágyban $2\frac{1}{2}$ cm. mély sorokba, november második felében, enyhe időjárásnál pedig még decemberben is vethető, — az elvetett magot porhanyós könnyű földdel hintvén be, azonkívül egészen elkorhadt trágyával fedjük be. A jövő tavasszal kikelt csemetéket, azontul éppen úgy gondviseljük, mint minden más gyümölcsfa vagy cserje magonc-palántát és csak másod évben, mikor szemzés- és párosítással nemesíthetők is — ültetendők a faiskolába át.

A körtve alanyról nevelt nospolya oltványok igen szép, nagyobb és kellemes ízű gyümölcsöt teremnek és e miatt az ilyen alanyokba való nemesítés inkább ajánlható és kétségen kívül minden okszerű gyümölcs-termelő előtt előnyösebb is. És ha az ily töről bokrosan akarjuk nevelni, nem kell egyebet tennünk, mint a földszinéhez közel, tehát a lehető alant — oltott vagy szemzett hajtást, ha egy másfél arasznyi magasra nőtt, két három szemre visszanyesnünk; ha pedig magasabb gyümölcsfaalakra óhajtunk szert tenni, úgy anyatőnek a célnak megfelelő fiatal vadkörtvét vegyünk, koronáját, illetőleg felső részét természetesen fel kell áldoznunk — és abba a nospolya ágacsát, oly magasan a mint magasabb vagy alacsonyabb élőfát szándékunk nevelni, oltjuk el. Eleinte, csak úgy a szerint nyessük, hogy a bokor vagy a törzs koronája kellő és tetszetős alakot nyerjen, azontul pedig ügyelnünk kell, hogy nagyon el ne sűrűsödjék és a szabad levegő ne csak érje, de minden irányban át és keresztül járhassa és ezért a feleslegesnek látszó, a száraz vagy száradni indult ágak és hajtásaitól meg-ritkítjuk, tekintettel arra: hogy termés ágaitól meg ne foszszuk. Hogy a nospolya, csak két három éves hajtásai és ezek is, csak hegyeinken teremnek gyümölcsöt, ezt talán, különösen pomologusoknak mondanom se kell. S hogy a nospolya cserje vagy fa, bőven, szép és kiváló nagy gyümölcsöt teremjen, nem szabad keresztül-kasul, összevissza ágazottnak, belvilágosság hiányában sinlőnek hagynunk. A körtvére nemesített nospolya,

igen hoszszú életű; rendszeren és sokat terem, tehát jövedelmezőbb is, a mennyiben a szép és jó gyümölcsöt inkább veszik, de magas áron is kel.

Különben a nospolyát galagonya, (Crataegus, L. és birs, (Cydonia Tourn.) alanyokba is nemesíthetni; jóllehet nemesítése azok egyikére sem ajánlatos. A galagonyáról sohasem nő oly nagy, szép és izes gyümölcsöt, mint a körtvétől és minthogy a birs a kemény hideg tél ellen igen finnyás és érzékeny, gyakran megfagy, könnyen és többnyire azon eset áll be, hogy az anyatővel az oltvány is tönkre jut, kivesz. Szokás még dövényekről bujtatva, vagy dugványok által is szaporítani a nospolyát, hanem ezen szaporításmód egyike sem háládatos; a bujtásolás még a hogy úgy, de a dugványok, miután minden ápolás daczára sem igen fogamzanak és a legtöbb rendszeren elmarad, éppen nem fizetik meg a fáradságot.

Jó eredménnyel tenyészhető továbbá a nospolya lécezetten, redélyzetszerűn, — Spalierben — délnek eső oly helyeken, hol más egyebet ültetni és hasznosan értékesíteni alig lehet; miután ágai és hajtásai, minden sérülés nélkül, legjobb belátás és tetszésünk szerint foglalhatók, odakötözhetők a lécezethez és ez idomítási eljárás legkisebb ártalmára sincs; azonban azt, hogy a 18 — 25 cm. hoszszu terméshajtásait kiemeljük és ha netalán a redélyzet alakja kívánna is, még akkor se vágjuk le — szem elől téveszteniünk nem szabad.

A már koros, vén nospolya-bokrok egészen megifjodnak, ha több éves, erős és vastagabb, már termésképtelen ágait alant levágjuk, miáltal számos új mellékajtást növesztenek és előbbi, vagy még nagyobb termőképességet fejtenek ki.

A zöld, a még éretlen nospolya, fojtós, fanyar, izetlen, ép úgy nem élvezhető, mint a berkenye (Sorbus domestica, L.) de ha huzamosb ideig áll és állás közben megérik, kellemes borizú és sokak által kedvelt gyümölcs. Október havában érik, mégis kivált a háznál levő vagy zárt kertekben, inkább ajánlom olyakor leszedni, a midőn egy-két dér még a fáján érte és csak azután kell szellős helyen, szalmára terigetve utóérjedés végett eltenniünk. Honnan a szerint, a mikor és a mennyit elfogyasztani akarunk, bizonyos mennyiséget valami faedénybe, szénapolyva, korpa vagy szecska közé teszünk és valami zsák vagy pokróczczal befedve meleg helyen hagyjuk, hol néhány nap alatt egészen megpuhul és ehetővé válik.

A nospolyát nyersen, vagy cukorral, vagy borban párolva eszik és az oly vidéken, hol szőlő nem terem, hanem a gyümölcsbor készítés szokásban van, az alma vagy körtéhez vegyítik. A vérhas és hasmenés ellenszerűl is használtatott, bár ennél az áfonya, a som, szeder és a birsalma-héj magában, vagy vörös borban forralva, sokkal hatásosabbak.

Mivelés alatt leginkább a következő két válfaj van elterjedve:

A nagy kerti vagy hollandi nospolya; gyümölcse kerekded, kissé lapított, sárgásbarna, sima héjú és öt elálló kiterült lemezzel — lobus. Cserjéje a folytonos nemesítés által majdnem egészen tüskétlen lett és gyümölcse gyakran oly nagyra nő, a milyen egy-egy, borsdorfi név alatt ismeretes alma. Levelei sötétzöldek és feltűnően erezetek.

A magvatlan nospolya; felényi oly nagy gyümölcsöt terem, mint az előbbi, de a mely a mellett, hogy korábban érik, finomabb és kellemesebb ízű is. Husa puha, héja pedig vernyeges. Cserjéje középszerű magasra nő, vékony, hosszú, világosbarna, sárgavörösen pontozott és helylyel tüskés hajtásai és rövid levelei vannak.

(Természet.) **Kunszt János.**

Kedves gazdaasszonyaink figyelmébe!

1. Czukros ugorka.

Teljesen kinőtt, már kissé megsárgult kigyó ugorkát mindenekelőtt tisztára meg kell takarítani, meghámozni és hosszában felválni, ha azután ezüst kanállal a magházat eltávolítottuk, mintegy ujnyi széles 2—3 hüvelyk hosszú darabkára szeljük. Az ugorkát megmérve, azt közönséges ecetben félig megfőzzük, minek megtörténtével lecsepegtetés céljából alkalmas szitára helyezük. Az ugorka minden fontjára $\frac{3}{4}$ font czukrot, fél esése jó erős borecetet, néhány fehér borsszemet és egy darabka gyömbért számítva, e keveréket megfőzzük és a lecsepegtetett ugorkát beletesszük. Ha az ugorka megfőtt — de megpuhulnia világért sem szabad — akkor habmerő kanállal kiszedjük, a levét ellenben még kissé sűrűbbre főzzük és kihűtve az ugorkára öntjük, 48 óra múlva a levét újból 5 perczig főzzük és ezuttal forrón az ugorkára öntjük. Ha a lé 3—4 nap múlva sem lenne elég sűrű (például mint a vékonyabb szörp) akkor ismét felforraljuk és jó forrón az ugorkára öntjük. Kihűlve az ugorkát üvegbe helyezük, rumos papírral befedjük és pergamentpapírral bekötjük.

2. Alma-gelée.

Vegyünk éretlen hullott almát, vágjuk hámozatlanul négyfelé, eltávolítva a netáni férgességet, de bennhagyva az egészséges magházat, tegyük cserépfazékba és öntsünk bele annyi vizet, hogy az almát teljesen elborítsa. Az almát most már addig forraljuk még héjja kipukkad, azután az egészet egy nem felette sűrű vászonzacskóba tesszük és levét egy alája tett edénybe csepegtetjük. Egy meszelynyi lére $\frac{1}{4}$ font czukrot és tetszés szerint egy kevés fahéjat vagy vaniliát számítva, lassanként addig főzzük, míg a kanálról nyúlósan és szélesen nem csepeg, a mit külön kell egy tányéron megpróbálnunk. Mielőtt a geléet a tűzhelyről levennők, egy kanál rumot öntünk hozzá, azután az üvegre rumos papírost teszünk és jól bekötjük.

R. M.

A Colorádó bogárról.

A porosz kormány küldötte, Gerstäcker tanár, Mühlheimből ezt jelenti:

„Mikor június 28-án megérkeztem, a colorado lárváitól megtámadott burgonya földek már fel voltak égetve, a rovar pusztítása azonban nem az egész területre, hanem csak egyes foltokra szorítkozott. Az irtással foglalkozók négy kifejlesztett rovar és számos különböző koru 2—6 vonal hosszúságú lárvát adtak át nekem, melyeket zárt üvegekbe burgonya levelekre helyeztem, fejlődésük tanulmányozása végett.

Mint hogy a petroleummal leégetett földek felett a láng gyorsan vonult végig, meg kellett vizsgálni, vajjon nem maradt e ellenség életben a föld alatt, az irtásra szánt helyen? Csakugyan a megtámadott foltok földét munkásokkal vigyázva felásatván, egyetlen délelőtt mintegy 60 bábót találtunk, melyek mindenütt 4—4 hüvelyknyi mélyen feküdtek és várták az átalakulást. Némelyik báb már anavira ki volt fejlődve, hogy a teljesen kifejlett colorado bogár éppen készült burkából kibújni.

Az irtást nagy gonddal folytatjuk“

Szabó Samu.

Az erdőőrök szakvizsgálója

körül jövőre követendő eljárásra nézve a földmívelési miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg a következő szabályzatot adta ki.

1. §. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. k. miniszter rendeletéből, az ország különböző vidékein évenként az őszi hónapokban hivatalos erdőőri szakvizsgák tartatnak.

2. §. Ezen erdőőri szakvizsga letételére bocsátatnak mindazok, kik az elemi népiskolát elvégezték, illetőleg olvasni, írni és a négy közönséges számművelet szerint számolni tudnak és ezt, valamint azt, hogy legalább 3 évig szakadatlanul erdészeti gyakorlati szolgálatban állottak, hitelesen igazolni tudják, feddhetlen magaviseletűek és 18-ik életévüket betöltötték. — A vizsgára engedélyt azon megye főispánja ad, melynek székhelyén a vizsga megtartatik.

3. §. A vizsgáló bizottság áll az elnökből és két bizottsági tagból, kiket az országos erdészeti egyesület javaslata és az illető megyei főispán felterjesztése alapján, esetről-esetre a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter nevez ki.

4. §. A vizsgálat tárgyát képezi mindaz, mit az erdészeti műszaki segédszolgálat sikeres teljesítésére tudni kell. Ezen korláton belül a vizgálatra és a tanulónak vezérfonalul ajánlatik Bedő Albert magyar királyi főerdőmesternek „Erdő-Őr vagy az erdészet alapvonalai“ czimű és az országos erdészeti egyesület által pályadíjjal jutalmazott műve.

5. §. A vizsgára jelentkezők a vizsgáló bizottsági elnök kezéhez vizsgálati díj fejében 5 forintot kötelesek lefizetni.

6. §. A vizsgálat szóval és írásban tartandó. Az írásbeli vizsgánál, mely a szóbeli előtt ejtetik meg, az összes jelentkezők a vizsgáló bizottság elnöke által feltett ugyanazon három kérdést felelik meg. — Az írásbeli vizsgálat letételére elegendő, ha az illető a 4. §-ban megjelölt szakkönyv alapján tehető kérdésekre kellően megfelel. Az írásbeli vizsgálat tárgya csak olyan kérdés lehet, melynek írásbeli uton való megoldása a gyakorlati erdőőri szolgálatnál előfordul.

7. §. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium nevében és azon vármegye pecsétje alatt, melynek székhelyén a vizsgálat tartatott, a vizsgálatot kiállott egyéneknek bizonyítvány adatik, melyet a vizsgáló bizottság elnöke és annak mindkét tagja ír alá.

8. §. A bizonyítványban kiteendő képességi osztályzatok a következők:

kitünően alkalmas,
jól alkalmas és
kielégítően alkalmas.

9. §. A bizonyítványban kiadandó képességi osztályzatot a bizottság egyetértésben vagy szótöbbséggel állapítja meg.

A 10. §. a vizsgálati bizonyítvány mintáját állapítja meg.

11. §. A vizsgáló bizottság tagjai ezen működésükért külön díjazásban részesülnek, mi iránt a földm. ipar- és kereskedelemügyi m. kir. minister külön reudefletben intézkedik.

12. §. A vizsgálat egész folyamáról jegyzőkönyv vétetik fel, melynek tartalmazni kell a vizsgálat leírását, a vizsgált egyének neveit és az ezek részére a vizsgáló biztosok által adott osztályzatokat, valamint azon osztályzatot, melyet az illető bizonyítványában nyerend. Ezen, a bizottság összes tagjai által aláírt jegyzőkönyv a vizsgáló bizottság elnöke által a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumhoz terjesztendő fel.

13. §. Oly jelölt, ki a vizsgát nem állotta ki, a következő évben, vagy később is a vizsga letételére egyszer még jelentkezhetik, de ha ez alkalommal sem találhatók kielégítően alkalmasnak, többé vizsgára nem bocsátható.

14. §. A vizsgálat megtartásának helye és ideje a „Budapesti Közlöny“ című hivatalos lapban és az országos erdészeti egyesület szakközlönyében, az „Erdészeti lapokban“ a vizsgálat megtartásának napja előtt legalább 6 héttel köztudomásra hozatik és azt az illető megyei hatóságok köröztetés útján a községekben is kihirdettetik.

15. §. Az eddig fennállott és ugynevezett alsóbb rendű erdészeti államvizsgálóról nyert bizonyítványok a jelen szabályzat értelmében megtartott erdőri szakvizsgálóról nyert bizonyítványokkal egyenlő értékűeknek tekintendők.

Budapesten, 1877. júliushó 10-én.

Trefort.

Nevezések az idej kolozsvári versenyek államdíjaira.

Államdíj 300 drb. 10 frcos arany.	
Báró Wesselényi Béla	Zelia.
„ „ „	Zebetta.
„ „ „	Messalina.
„ „ „	Finom Rózsi.
Államdíj 400 drb. 10 frcos arany.	
Báró Wesselényi Béla	Zebetta.
„ „ „	Zalán.
„ „ „	Finom Rózsi.
General Hoppe	Prince Gregoire.
„ „ „	Merry Lass.
Gr. Sztáray János	Miczi.
Gr. Festetics Pál	Erzsi.
Báró Orczy Elek	Légyott.

Államdíj 200 drb. 10 frcos arany.

Báró Wesselényi Béla	Zalán.
„ „ „	Messalina.
„ „ „	Finom Rózsi.
Gyürky Béla	Lőrincz.
General Hoppe	Prince Gregoire.
„ „ „	Merry Lass.
Gr. Festetics Pál	Bimbó.
Br. Orczy Elek	Légyott.

Mennyi ideig tartható haszonnal egy tyúk?

A drezdai állatvédő intézetben tett észlelések szerint egy tyúk petefészkeben középszámmal van 600 tojás. A szaporodásra kedvező körülmények között az első évben tojik mintegy 20-at, a másodikban 127-et, a harmadikban 135-öt a negyedikben 114-et, a következő években a tojások száma folyton 20-al apad. Ha az évi termelés értékét összehasonlítjuk a tartási költséggel, a kérdésre könnyen megfelelhetünk.

Kolozs-Monostori zárünnepély.

A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézetben július hó 29-én tartatott meg az idej tanfolyam ünnepélyes bezárása. A teljes számmal összegyűlt növendékeket igazgató Vörös Sándor üdvözölte, jó akaró tanácsot osztván a távozóknak, ernyedetlen kintartásra buzdítva a maradókat. Eszmedus beszéde után az erdélyi gazd. egyeslet alelnöke Szabó József emelt szót, ki talpraesetten vázolta a végzett növendékek jövendőbeli nehez hivatását és áttérve feladatára, az ösztöndíjak kiosztására, meleg szavakban emlékezett meg felejthetetlen elnökünk Gróf Mikó Imréről, valamint Bors Albert kegyeletteljes alapítványáról. A „Gróf Mikó“ ösztöndíját nyerte Szabó József, a „Bors“ félét Benkő Sándor, mindkettőt a tanári kar egyhangulag és ellenjelöltek nélkül ajánlotta. Egy kitűzött botanikai pályamunka díját Benkő Sándor és Gönczy Béla nyerték el, végre pedig kiosztattak a földmivelési ministerium által e célra adományozott szakkönyvek és az intézeti „Értesítő“ melyet igazgató Vörös Sándor szerkesztett, melyre még külön visszatérünk.

Könyvismertetés.

Gazdasági olvasmányok mindenrendű gyakorló és tanuló gazdák számára. Összeállították Sporzon Pál, gazd. tanár és Ébner Sándor gazdatiszt. Budapest, 1877. Franklinterület, 229 lap, ára 1 frt 20 kr.

„A szaktudomány világát és áldását földmivelőink száz ezerei közé mielőbb be kell vezetni“ — e cél lebegett jelen olvasó könyv szerkesztői előtt is, mert az erre szolgáló különböző eszközök közül épen a célszerűen szerkesztett szakkönyvek kiválóan fontosak. Az előttünk fekvő munka 100 olvasmányt foglal magában a következő főcímek alatt: I. A mezőgazdaság és a mezőgazda. II. Az élet általános feltételei. III. A talaj és annak megmunkálása. IV. A trágyáról. V. A növények élete és alkotásáról. VI. Gazdasági növénytermelés. VII. Gyümölcsfate-

nyésztés, gazdasági faültetés. VIII. Gazdasági állattenyésztés. IX. A gazda ellenségei és barátai. X. A nagy természet köréből. XI. Egyéb tanulmányok és elmélkedések. Az egyes cikkek részint hazai szaklapjainkból (névszerint az „Erdélyi gazdá”-ból is) részint a külföld jelesebb gazdasági olvasókönyveiből vannak szerencsés tapintattal összeállítva. Ajánljuk e munkát különösen a gazdasági felsőbb népiskolák t. igazgatóinak figyelmébe, hol vonzó és tanulságos olvasmányul fog szolgálni. Ára a kiállítás csinájához képest nem épen magas ugyan, de épen a minél nagyobb mérvű elterjedés érdekében óhajtanók, hogy az ilyen népszerű könyvek lehetőleg olcsón bocsáttassanak forgalomba.

—s.

A kolozsvári augusztusi vásár.

A marhavásár július 30 és 31-én tartatott meg, a vásár napja pedig augusztus 1-ére esvén, innen augusztusi vásárnak nevezetik. Eladatott 2200 drb. szarvasmarha és így tehát 171 darabbal több, mint az antalnapi vásáron. Ló eladatott 85 darab. A lóvásár igen gyengének mondható és pedig mint mennyiségre, mint minőségre nézve is. A legjobb ökröknek 350—450 frt, közepesnek 250—340 frt, gyengének 170—240 frton kelt párja. Jó tehénnek párja 160—220 frt, közepesnek 120—150 frt, gyengének 80—110 frton kelt. Három éves ökör tuloknak párja 150—210 frtig, 1 éves ökörborjunak párja 60—100 frtig, 1 éves üszőnek párja 40—70 frton lett eladva. Egy pár kocsiba való hámos lónak 400—600 frt, közepesnek 300—400 frt, igás lónak párja 200—280 forintot kelt.

—r.—s.

Meghívás.

Az erdélyi gazdasági egylet 1877-ik évi augusztus hó 6-án d. e. 10 órakor **igazgató választmányi ülést** tart az egyleti irodában, (bel-középutca 13. sz. Gróf Mikó Imre háza), melyre a t. tagok ezennel tiszteletteljesen meghívotnak.

Helyreigazítás.

Mult (30) számunkban közölt havi emlékeztetők „Gyümölcsös” rovatában, a 4-ik mondatot így kérjük olvasni: „Az olyan gyümölcsfák beteg vagy száraz ágait, melyek termést nem hoztak stb.”

Vidéki gazdasági tudósítások.

Gernyeszeg, 1877. július 26-án.

Nálunk az aratásnak már vége van. Az eredmény akár a kalangyák számát, akár a cséplési próbát véve fel — nem felel meg várakozásunknak. Biztos utánszámítás szerint itt a

buza holdanként	18	mért	adott
rozs	12	„	„
árpa	54	„	„

tehát a buza félttermést, a rozs 1/3 termést, az árpa kitünő hozamot; megjegyzendő, hogy e számítás csakis a jól mivelt urasági váltó gaz-

daságban áll. A földészek aratási eredménye silányabb. Buza és árpa szeme szép, a rozs a hőség miatt éretlenül összeaszott. A zab aprón maradt. Rétek, törökbuza, lóher és luczerna és általában minden a nagy aszályban szenved.

Gáfi Sándor.

Sz.-Keresztur vidéke. 1877. július 27-én.

A szénatermés minőségileg általában kitünő; mennyiségileg az agyag-talajokon kevés, homokos földön sok. Az aratás eredménye, különösen buzánál általában jó; néhol kitünő. A törökbuza nagyon vegyesek; néhol kitünők, másutt semmi reményt sem nyújtanak. Burgundi répa, a nagy szárazság miatt, fejlődésében megállott. Kerek répa — turnipsz — gyönyörűen indul, de csaknem egészen áldozata lett a levél darázs (Athalia spinarum) hernyójának. Ezen féltélellenségről megjegyzem, hogy a répavetés azon részén, hová a reggeli nap nem süthet, egyetlen egy sem jelentkezett. A korai borsók már megértek. Canadai zabot pár nap múlva aratjuk, de a többi csak most hányja a fejét. Időjárásunk rendkívül száraz. Ugar szántásunk még felére sincs végezve.

Szentkirályi Árpád.

Czelna, 1877. július 28-án.

Az őszi gabonák aratása legnagyobb részt szép idő mellett bevégeztetett. Helyenként voltak ugyan szép gabonák is, azonban általában véve csak is közepes termést lehet jelezni. Törökbuza termésre nagyon vékony remény van, mert a szárazság a különben is megkésélt vetéseket erősen megszorította. Sokan még most forgatnak. Sarjura szintén kevés kilátás van. A mi mutatkozott, azt kiegészítve a nap forró heve. Így van ez a kertekkel is. Vetemény nagyon kevés, gyümölcs pedig nincs. A szőlő levelezése és másod kapálása sok helyt még nincs bevégezve. A gabona árak keveset csökkentek.

Albert Elek.

Medgyes, 1877. július 29-én.

A lefolyt héten bevégeztük a gabona learatását, az eredmény felette különböző. A rozs részben nagyon szép szemű, részben nyomott, sőt szemnélküli is, a buza általában véve nagyszerű, meglehetősen erőteljes kalászokkal. Mindent összefoglalva, a hozamot bő közep-termésűnek mondhatjuk. A törökbuza állása nem biztat valami kitünő eredménnyel.

Dengel.

Dicső-Sz.-Márton, 1877. július 29-én.

Az aratást július 12-én a verőfényes oldalokon már megkezdették és javában folytatják, úgy az őszi mint a tavasziak kielégítő. A szénát nagyobb részint már behordották, az idő kedvező volt és így tápdus és elég takarmány van, sarjura kevés a remény az eső hiánya miatt. Az ugarszántás a szárazságért csak nagyon nehezen eszközölhető. A törökbuza meglehetősen.

Székely János.

Torda-Koppánd, 1877. július 30-án.

Kaszálóink mennyiségileg és minőségileg jó termést adtak, melynek kazalba rakása a legjobb időben történt. Az őszi gabonák aratása júliushó 28-ik napján vette kezdetét és ma be is lett fejezve. Az eredmény általában jó, úgy mennyiség, mint minőség tekintetében. A buza hozam szalmában 15 kalangya, a rozs hozama 10 1/2 kalangya catastralis holdanként. Az árpa gyenge, törökbuza és harieska közepesek, a hüvelyesek, zabok gumós és gyöknevények jők. A szőlő 1/4 rész termést ígér, gyümölcs, a mi korábban mutatkozott is, lehullott. Az igás és haszonállatok egészségesek. Az aratási napszám volt 35—45 hr.

Dózsa István.

Piaczi árainkat, illetőleg

megjegyezzük, hogy Beszterce, Déva, Fogaras, Sz.-Udvarhely és Torda újabb heti vásáraitól tudósítást nem vettünk, a dévai gabna árak 100 kilogrammonként vannak jegyezve. — A hectoliter árának átszámítása a régi mértékre nagyon egyszerű: az összeg egy hetedrészét leütve, a maradék a gyakorlat igényeihez képest elég pontosan három véka árának felel meg. P. o. buza hectoliterje 840 kr., leütve a hetedrészét, 120 krt, marad 720. kr., mint három véka, tehát 240 kr., mint egy vékának ára!

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Jelzálogkölcsonöket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra 1000 frittól a legmagasabb összegig 5 és 6% kamat mellett törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felülieket még előnyösebb módokat mellett gyorsan eszközöl, bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

(3) (16—26)

a hatóságilag engedélyezett általános „Ipar és kereskedelmi ügynöki iroda“ Kolozsvárt, párisuteza, 19. sz. saját ház.

(Értekezhetni személyesen vagy posta útján naponta d. u. 1—4 óráig)

Ajánlkozás.

Egy gyakorlott gazda, ki a jogi- szám- és könyv- viteli téren is teljes készűtség és praxissal bír, vállalkozik egy nagyobb birtok vagy uradalom vezetésére vagy igazgatására. (33) (3—3)

Jutalékát csekély fixum mellett a birtok ez idő szerinti jövedelmén felül által elérendő felesleg jövedelemből kívánja megállapíttatni.

Bővebb értesítéssel Pusztá-Poon (posta és vasut- állomás) Dömötör László szolgál.

Eladó téglá.

Legjobb minőségű vízhatlan Téglá és Cserép Raktár Kolozsvártt mely, nagyságra, tartósságra és jutányos árra való tekintetből első helyen áll.

(34.)

(1—1.)

Gyári raktár Kajántó-völgyén a vasuti állomás közelében ¼ óra távolság Kolozsvártól.

Jegyek válthatok és nagyobb megrendelések elfogadtatnak Bogdán István üzletében.

Mustrák ugyan ott, megtekinthetők.

Piaczi árak.

A heti vásár		Egy hectoliter (=70 kupa)						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tűzifa	marhahús
á r a k r a j o z á r o k b a n											
Beszterce	febr. 6.	950	850	460	—	230	325	280	110	320	28
Brassó	jul. 27.	910	700	550	530	340	420	190	110	350	40
Csik-Szereda	jul. 25.	1050	825	550	500	330	450	280	100	175	30
Décs	jul. 31.	780	720	450	—	270	575	520	240	200	36
Déva	jun. 23.	1100	700	950	—	860	720	360	180	220	36
Erzsébetváros	jul. 28.	750	650	500	—	460	450	180	120	300	48
Fogaras	dec. 7.	775	710	450	450	200	600	140	30	—	24
K.-Fehérvár	jul. 28.	800	600	550	—	336	676	370	170	310	44
Gy.-Sz.-Miklós	jul. 28.	1025	700	550	500	275	450	95	25	—	32
Kolozsvár	aug. 2.	880	—	550	—	260	553	170	140	320	38
M.-Vásárhely	jul. 26.	900	700	550	400	310	550	300	70	330	38
M.-Vásárhely	jul. 26.	870	—	450	—	300	650	100	70	200	28
Nagy-Enyed	jul. 26.	800	650	525	—	350	575	230	70	235	40
N.-Szeben	jul. 31.	840	680	520	600	370	620	140	100	300	42
Segesvár	jul. 26.	780	600	500	—	370	450	160	80	160	40
S.-Sz.-György	jul. 30.	900	800	500	500	300	450	250	150	200	36
Szamosújvár	jul. 31.	1050	635	575	—	295	470	360	75	400	34
Sz.-Régen	jul. 26.	825	605	505	360	300	550	200	100	230	36
Sz.-Udvarhely	jul. 24.	1000	750	600	—	375	525	160	40	200	28
Torda	jul. 21.	1000	750	600	400	350	550	250	36	320	36
V.-Hunyad	jul. 28.	900	740	625	—	—	650	150	100	300	40

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 40 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tet-szés szerint akarányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda“ hirdetési díjszabályzata.

A kívánt tér megnevezése	1 1—3 1—6 1—12 1—18 1—24 1—30 1—36 1—42 1—52										
	széri hirdetésnél										
	f o r i n t										
1/16 v. egész oldal	12	33	64	120	170	216	260	290	320	360	
3/16 v. fél „	6	17	32	60	90	110	130	150	160	180	
1/6 v. negyed „	4	9	16	30	45	55	65	75	80	90	
2/16 v. nyolczad oldal	3	5	9	16	24	30	35	40	45	50	
1/16 v. tizenhatod „	2	3	5	9	15	18	20	23	25	27	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és

lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészt, engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.